

VIJESTI IZ HKIG

Osvrt na natječaj Pješačkog mosta na Foši u Trogiru

Hrvatska komora inženjera građevinarstva uputila je 23. ožujka 2022. dopis trogirskom gradonačelniku Anti Biliću vezano na Projektni natječaj za izradu idejnog arhitektonskog rješenja Pješačkog mosta na Foši u Trogiru, dopis prenosimo u cjelosti

Hrvatska komora
inženjera građevinarstva

Poštovani gospodine gradonačelnice,

Hrvatskoj komori inženjera građevinarstva obratio se veliki broj projekatana građevinske struke ukazujući na diskriminatorne uvjete projektnog natječaja za izradu idejnog arhitektonskog rješenja Pješačkog mosta na Foši u Trogiru kojeg je raspisao Grad Trogir a provodi ga Društvo arhitekata Splita. Spornim natječajem diskriminirana je građevinska struka koja je jedina u skladu s važećim propisima ovlaštena projektirati mostove kao inženjerske građevine.

Neugodno smo iznenađeni činjenicom da nakon sastanka kojeg smo održali na tu temu i na kojem su detaljno obrazloženi razlozi protivnosti spornog natječaja važećim propisima osobito Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornoga uređenja i gradnje, Zakonu o gradnji te Zakonu o javnoj nabavi niste poduzeli odgovarajuće pravne radnje da se sporni natječaj poništi ili da se sporni elementi tog natječaja otklone.

U cilju zaštite digniteta i na zakonu utemeljenih interesa građevinske struke poduzet ćemo odgovarajuće pravne radnje da se navedeni natječaj poništi.

Naime, odredba članka 329. Zakona o javnoj nabavi (dalje u tekstu ZJN) propisuje pravila o organiziranju projektnih natječaja i odabiru sudionika pa tako u stavku prvom određuje da javni naručitelj prilikom organiziranja i provedbe projektnih natječaja primjenjuje pravila koja su sukladna odredbama ovoga poglavlja i

dijela prvog ovoga zakona te odredbama posebnih zakona i podzakonskih propisa ako one nisu u suprotnosti s odredbama ovoga zakona.

Iz navedene odredbe (329. st.1 ZJN) jasno proizlazi da projektni natječaj mora biti u skladu sa:

- a) točno navedenim odredbama Zakona o javnoj nabavi
- b) odredbama posebnih zakona
- c) odredbama podzakonskih propisa

Nadalje, članak 329. st. 4. propisuje da ako je broj sudionika u projektnom natječaju ograničen, javni naručitelj mora odrediti jasne i nediskriminirajuće kriterije za odabir sudionika.

Analizirajući citirane odredbe članka 329. st. 1. i st. 4 ZJN-a na konkretan slučaj zaključuje se da je ovaj natječajni postupak suprotan istima.

Naime, u točki 1.9. dokumentacije o nabavi (dalje u tekstu DON) propisano je pravo sudjelovanja na natječaju pa je tako određeno da je sposobnost natjecatelja zadovoljena kada je barem jedan od autora Natječajnog rada ovlašten arhitekt ili ovlašten arhitekt urbanist dok ostali autori mogu biti ovlaštene arhitekti, ovlaštene arhitekti urbanisti, dipl. ing. arh., mag. ing. arch. ili studenti arhitekture.

Navedena točka 1.9. DON-a suprotna je odredbama posebnih zakona i to konkretno odredbama Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (NN 78/15, 118/18, 110/19).

Naime, navedenim Zakonom između

ostaloga uređuju se poslovi projektiranja (čl.1, 3.), a u članku 17. je propisano da poslove projektiranja u svojstvu odgovorne osobe (projektanta) u okviru zadatka svoje struke može obavljati ovlaštene arhitekt ili ovlaštene inženjer sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje udruživanje u Komoru.

Dakle, zakon naglašava da ovlaštene arhitekt može obavljati poslove projektiranja u okviru zadatka svoje struke, a u koje zadatke ne spada projektiranje mostova. Sasvim suprotno, projektiranje mostova je u domeni inženjera građevinarstva, a što je regulirano člankom 50. istog zakona (Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje) koji određuje da su izrada građevinskih projekata za sve građevine zadatke građevinske struke (ovlaštene inženjeri građevinarstva).

Zbog navedenog, ovaj natječajni postupak je suprotan vlastitoj točki 1.11. koja propisuje da mora biti proveden sukladno članku 329. ZJN-a.

Kako je ranije izneseno, odredba članka 329. stavak 1. ZJN-a propisuje da projektni natječaj ne smije biti suprotan odredbama posebnih zakona, a evidentno je da je ovaj projektni natječaj suprotan posebnom zakonu i to Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje.

Zbog opisane nezakonitosti uzročno posljedično nezakonite su i odredbe o ocjenjivačkom sudu koji je imenovan točkom V. DON-a, a čija je zadaća kontrola

VIJESTI IZ HKIG

provedbe Natječaja i ocjene Natječajnih radova.

Naime, sukladno članku 330. stavak 2. ZJN-a ako se od sudionika natječaja zahtijeva određena stručna kvalifikacija, najmanje trećina članova ocjenjivačkog suda mora imati takvu ili jednakovrijednu kvalifikaciju.

Iz točke V. DON-a vidljivo je da ima pet članova ocjenjivačkog suda i da niti jedan nije ovlašten inženjer građevinarstva. S obzirom da su prema zakonu upravo ovlašteni inženjeri građevinarstva jedini ovlašteni sudjelovati na ovome natječaju, evidentna je nezakonitost dokumentacije i natječajnog postupka i u ovome dijelu. Treba reći i da je u točki 1.6. i 1.11. DON-a propisano da se ovaj natječaj provodi i u skladu s odredbama Pravilnika o natječajima s područja arhitekture, urbanizma, unutarnjeg uređenja i uređenja krajobraza Hrvatske komore arhitekata.

Prvenstveno se naglašava da predmetni pravilnik u kontekstu odredbe članka 329. stavak 1. ZJN-a ne predstavlja poseban zakon niti podzakonski propis, nego isključivo interni akt Hrvatske komore arhitekata. Zato se njegove odredbe ne mogu suprotstaviti gore citiranim odredbama zakona.

Međutim, čak i iz navedenog Pravilnika ne proizlazi ovlaštenje za projektiranje mostova, jer u članku 1., pod poglavljem Predmet Pravilnika, stavku (2) Pravilnika je navedeno: "(2) Ovaj Pravilnik sadrži odredbe u skladu s Direktivom 2014/24/EU, kojom se uređuje postupak javnih nabava za djelatnost građenja te nabavu roba i usluga, koje se odnose na pripremu i provedbu javnih natječaja za izbor najboljih i strukovno najprimjerenijih prostornih rješenja i zgrada za koje je priprema i provedba takvih natječaja obavezna ili stručno poželjna."

Uzevši sve izneseno u obzir, utvrđuje se i nezakonitost s odredbom članka 329. stavak 4. ZJN-a koja određuje da ako je broj sudionika u projektom natječaju

ograničen, javni naručitelj mora odrediti jasne i nediskriminirajuće kriterije za odabir sudionika.

Apsolutno niti jednom odredbom naručitelj nije objasnio zašto je iz predmetnog natječaja isključio ovlaštene inženjere građevinarstva, a koji su prema ranije citiranom zakonu jedini ovlašteni sudjelovati na ovome natječaju. Odredbom članka 4. st. 1. i 2. ZJN propisana su temeljna načela javne nabave, i to

1. Naručitelj je u primjeni ovoga Zakona u odnosu na sve gospodarske subjekte obvezan poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.
2. Javna nabava ne smije biti osmišljena s namjerom izbjegavanja primjene ovoga Zakona ili izbjegavanja primjene pravila o javnoj nabavi male, odnosno velike vrijednosti ili s namjerom da se određenim gospodarskim subjektima neopravdano da prednost ili ih se stavi u nepovoljan položaj.

Na temelju svega iznijetog, evidentno je da je projektni natječaj za izradu idejnog arhitektonskog rješenja Pješačkog mosta na Foši u Trogiru nezakonit jer je protivan prisilnim (kogentnim) odredbama Zakona o javnoj nabavi (članak 329. stavak 1. i 4. i članak 330. stavak 2.) i temeljnim načelima javne nabave te konačno i odredbama Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje (čl. 1., 3., 17., 49. i 50.).

Takav natječaj je ujedno i diskriminatoran te ga je potrebno poništiti, odnosno izmijeniti u skladu sa citiranim zakonskim odredbama. Most je inženjerska građevina, a idejno rješenje je nakon provjere zadatka prva faza poslova građevinskog

projektiranja mostova i važna osnova za izradu idejnog projekta i dalje Glavnog projekta građevine. Za sve faze projektiranja prvenstveno se izrađuju jedino građevinski projekti uz eventualno potrebne elektrotehničke i strojarske projekte.

Idejnim rješenjem ispituju se moguća rješenja i njihov utjecaj na građevno i konstrukcijsko oblikovanje, pribavljaju se i vrednuju službene podloge, razrađuje se projektni koncept, uključujući alternativna rješenja prema istim zahtjevima. Idejno rješenje obavezno sadržava procjenu nosivosti tla i drugih uvjeta koji utječu na odabir konstrukcijskog sustava, odabranu konstrukcijsku koncepciju, utjecaj konstrukcijskog sustava na oblikovanje i funkciju te vrstu konstrukcije i odabrana gradiva za osnovni nosivi sustav konstrukcije.

Sve razine i faze izrade projektne dokumentacije inženjerskih građevina jedino može projektirati i ovjeriti osoba ovlaštena za projektiranje sa primjerenim iskustvom, a to su članovi Komore inženjera građevinarstva.

Dodatno napominjemo da je obveza Naručitelja da u svim koracima provedbe javnih natječaja, između ostalog, mora postupak provesti u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi, povezanim zakonima i pravilnicima, a to u ovom slučaju autorskog natječaja znači da je Naručitelj obvezan definirati i provjeriti uvjet sposobnosti – stručno iskustvo autora predloženog za osobu ovlaštenu za projektiranje.

Natječaj nije moguće provesti po odredbama koje ne definiraju prethodne uvjete i isključuju sve osobe ovlaštene za projektiranje mostova sa primjerenim iskustvom ili ih postavljaju u neku podređenu ulogu.

S poštovanjem,

Predsjednica HKIG
Nina Dražin Lovrec, dipl.ing.građ.

Hrvatska komora
inženjera građevinarstva